

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-520/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola M. Choceňského, Choceň
Sídlo:	Mistra Choceňského 211, 565 01 Choceň
IČO:	70 887 403
Identifikátor:	600 104 176
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ilonou Novákovou
Zřizovatel:	Město Choceň
Místo inspekční činnosti:	Mistra Choceňského 211, 565 01 Choceň Kollárova 688, 565 01 Choceň
Termín inspekční činnosti:	13. – 16. květen 2013

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zejména

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání,
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání včetně posouzení souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- posouzení souladu školních vzdělávacích programů pro zájmové vzdělávání s příslušným ustanovením školského zákona,
- řízení a organizace vzdělávání.

Aktuální stav školy

Základní škola M. Choceňského, Choceň (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 750 žáků, školní družiny s kapacitou 120 žáků a školního klubu s kapacitou 55 žáků. V letošním školním roce je ve 21 třídách vzděláváno 511 žáků. Skoro polovina žáků do školy dojíždí z téměř 40 okolních obcí. Kapacita školy je využita z 68 %. Za posledních několik let je stav žactva stabilizovaný. Speciální vzdělávací potřeby (dále SVP) byly identifikovány u 19 žáků, z toho pro osm z nich školská poradenská zařízení doporučila postupovat ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve škole jsou rovněž vzděláváni cizí státní příslušníci (Ukrajina – dva žáci, Slovensko – tři žáci).

Vzdělávací proces je veden podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola – klíč k životu“ (dále ŠVP ZV). Škola posiluje zejména ekologickou výchovu, prosazuje zdravý životní styl a usiluje o rozvoj žákovských kompetencí v oblasti cizích jazyků.

Ve školní družině jsou zřízena čtyři oddělení s využitím maximální kapacity. Činnost probíhá podle vzdělávacího programu školní družiny „Školní družina – klíček k dobré náladě, aktivní hře a příjemnému odpočinku“. Pobyt žáků ve školní družině je zpoplatněn.

Vzdělávání ve školním klubu (zapsáno 55 žáků) je realizováno podle Vzdělávacího programu školního klubu. Probíhá pouze vlastní zájmovou a odpočinkovou formou, činnosti žáků vycházejí především z jejich individuální volby.

Škola je umístěna ve dvou od sebe vzdálených budovách. Materiální podmínky se průběžně zkvalitňují. V posledních třech letech došlo k výměně oken v Kollárově ulici, v hlavní budově byla nově oplechována střecha, renovovány šatny, v několika třídách byly instalovány nové vestavěné skříně, pořízeny magnetické tabule. Škola má bezbariérový přístup, výtah v hlavní budově byl vybudován a uveden do provozu v roce 2011.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola disponuje funkčním informačním systémem prostřednictvím přehledně zpracovaných webových stránek www.zschocho.cz, dále pomocí nástěnek v prostorách školy, venkovních vývěsek a místního tisku. Třídní schůzky a další akce pořádané školou přispívají k informovanosti o dění ve škole. Kvalitní písemnou prezentaci bohaté činnosti školy za uplynulý školní rok 2011/2012 poskytuje výroční zpráva.

Při přijímání dětí ke vzdělávání jsou vytvářeny rovné podmínky a dodržována ustanovení příslušných právních předpisů. V zájmu jejich úspěšné adaptace na 1. ročník je organizována spolupráce s mateřskými školami včetně pravidelných návštěv budoucích prvňáčků ve škole (Školička před školou).

Škola naplňuje učební plány ŠVP ZV, disponibilní hodiny jsou využity mj. k posílení předmětů český jazyk, matematika a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Nově je letos zařazena výuka anglického jazyka od 1. ročníku. V rámci školního roku jsou organizovány sportovní aktivity, např. lyžařský výcvik, plavecký výcvik, adaptační pobyt v přírodě a další. Také pestrá nabídka zájmových kroužků a zapojení žáků do soutěží vhodně doplňují vzdělávací profil školy. Výuka a pořádané aktivity (exkurze, návštěvy kulturních akcí, sportovní akce aj.) efektivně přispívají k rozvoji kompetencí k učení, řešení problémů a k osvojování sociálních dovedností. Škola se aktivně zapojuje do mnoha projektů

a programů, např. Ovoce do škol, Školní mléko, Zdravé zuby, Recyklohraní, charitativní sbírky. K všestrannosti žáků přispívají mimoškolní aktivity a pestrá činnost školní družiny. Integrace žáků je podpořena kroužkem logopedie a individuální reedukací vývojových poruch učení. Velkým přínosem je odborná péče školní psycholožky jak v oblasti prevence rizikového chování žáků, tak v případech školní neúspěšnosti žáků nebo jejich osobních problémů.

Ve sledovaných hodinách prvního stupně žáci pracovali společně i samostatně, v některých hodinách dostávali příležitost také ke kooperativním činnostem. Výuku doplňovaly didaktické hry s cílem učivo procvičit a upevnit. Dařilo se podporovat činnostní učení a výuku propojovat s praktickým životem. Učitelky účelně využívaly učební pomůcky, různé podpurné materiály, při procvičování učiva práci s interaktivní tabulí. Průběžnou motivací, povzbuzováním a změnami činností se dařilo udržet pozornost zpravidla všech žáků po celou vyučovací hodinu. Žáci pracovali s texty v učebnicích a pracovních listech. Individualizace výuky a diferenciací učiva ve vztahu k aktuálním znalostem a dovednostem jednotlivých žáků nebyla zpravidla využita. Jen výjimečně dostali žáci příležitost k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Všestranný rozvoj klíčových kompetencí se odvíjel od přístupu jednotlivých vyučujících. Evidentní byla podpora kompetencí k učení, komunikativních, většinou i sociálních. Škola podporuje rozvoj čtenářství. Žáci mohou využívat školní knihovnu, úzké propojení s městskou knihovnou efektivně podporuje čtenářskou gramotnost, mladší žáci byli úspěšní v krajském kole recitační soutěže. Škola rovněž věnuje odpovídající pozornost environmentální výchově, osvětě a vzdělávání jejím začleněním do výuky a realizací dalších aktivit vedoucích k rozvoji ekologického myšlení žáků (exkurze, besedy, projekty, třídění odpadu aj.).

Ve většině sledovaných hodin starších žáků byla konstatována nižší variabilita užitých vzdělávacích metod a forem práce. Převažovalo frontální vedení výuky střídané samostatnou prací žáků, méně byla zařazena týmová spolupráce. Učitelé využívali znalostí a zkušeností žáků, uplatňovali i mezipředmětové vztahy. Žáci měli většinou dostatek času na práci s textem, vyučující kontrolovali čtení s porozuměním a podle potřeby upřesňovali jejich odpovědi. Práce s dalšími zdroji informací netvořila běžnou součást výuky. Žáci většinou pracovali se zájmem, prokazovali odpovídající znalosti a dovednosti. Při samostatné práci zpravidla nebyly pro žáky rychleji plnění úkoly připravené další činnosti, individuální podpora žáků se SVP byla často redukována na povzbuzování k práci. V průběhu sledované výuky učitelé využili kopírované materiály, knižní tituly, interaktivní tabulí k jednoduché prezentaci učiva. Vedení žáků k sebehodnocení, případně k vzájemnému hodnocení, obdobně jako na prvním stupni, bylo využíváno v menší míře. Rezervy byly dále shledány v absenci shrnutí učiva a jeho fixaci v závěru vyučovacích hodin.

Klíčové kompetence byly v rámci výuky naplňovány místy nerovnoměrně. Někteří žáci měli rezervy v komunikativních dovednostech. Nepříznivým jevem bylo časté dominantní postavení učitele ve vzdělávacím procesu, přičemž žákům nebyl poskytnutý přiměřený prostor k aktivnímu uplatnění a osobnostně sociálnímu rozvoji.

Úroveň znalostí a dovedností žáků je ověřována ústním i písemným zkoušením a využitím komerčních testů. Výsledky vzdělávání žáků jsou v rámci interního vyhodnocování sledovány a projednávány v pedagogické radě, v případě školní neúspěšnosti probíhá doučování. Počet neprospívajících žáků má mírně klesající tendenci, v loňském školním roce se pohyboval kolem 5 %. Dalším hodnotícím měřítkem jsou kolektivní a individuální

úspěchy žáků v soutěžích, které jsou nejvýraznější ve sportovní, matematické a cizojazyčné oblasti. Dosahované výsledky a hodnocení dílčích oblastí vzdělávání jsou každoročně zveřejněny v již zmiňované výroční zprávě o činnosti školy.

Výchovné poradenství zajišťuje jeden pracovník – zástupce ředitelky, který má odbornou kvalifikaci pro tuto činnost. Spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a na základě diagnostikovaných SVP žáků je vyvíjeno úsilí o tvorbu příznivých podmínek k jejich vzdělávání (reedukační aktivity, doučování). Prozatím nebyla stanovena kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení. Individuální vzdělávací plány obsahují odlišnosti a redukci učiva podle míry a závažnosti zdravotního postižení, jsou vyhodnocovány, přispívají k vyšší efektivitě vzdělávání žáků zdravotně postižených či znevýhodněných.

Oblast prevence rizikového chování zasahuje téměř do všech vzdělávacích předmětů. Dané problematice, která je plánovaná a vyhodnocovaná, je ve škole věnována potřebná pozornost. Jsou zařazovány tematické besedy, přednášky, programy různých institucí, adaptační pobyty a další aktivity. Závažnější přestupky projednává výchovná komise, která přijímá opatření k nápravě. Jsou udělována četná výchovná opatření, ale učitelé nezapomínají rovněž na pochvaly žáků za reprezentaci školy či výjimečné vynikající výsledky ve školní práci.

Škola usiluje o tvorbu bezpečného prostředí pro vzdělávání, je podporován zdravý životní styl. Úrazovost žáků je přiměřená, čtenější jsou úrazy při tělesné výchově a o přestávkách. Prevence je řešena opakovaným poučením žáků o pravidlech bezpečnosti a ochraně zdraví.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP ZV je zpracován z hlediska cílů, plánovaných aktivit a očekávaných výsledků podle školského zákona a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Školní vzdělávací programy školní družiny a školního klubu odpovídají právním předpisům, jejich obsah je v souladu s příslušným ustanovením školského zákona.

S obsahem školního řádu a vnitřního řádu školní družiny byli žáci prokazatelně seznámeni, avšak seznámení žáků s vnitřním řádem školního klubu nebylo doloženo (nedodržení § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Ředitelka školy splňuje zákonné předpoklady pro tuto pozici, ve funkci je od roku 2006. Má zpracovaný koncepční výhled rozvoje školy. Rozhodovací pravomoci a kompetence vedení školy, tj. ředitelky a zástupce, jsou stanoveny. Přímá kontrolní činnost vzdělávacího procesu měla v letošním školním roce nižší četnost. Kontrolní systém v loňském školním roce selhal v oblasti kontroly dodržování ŠVP ZV ve výuce dějepisu 9. ročníku (porušení § 3 odst. 3 školského zákona). Povinná dokumentace je vedena, v některých dokumentech byly zjištěny drobné dílčí rezervy formálního charakteru. V rámci možností byly některé nedostatky odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Z pozorování a rozhovorů s vyučujícími a vedením školy vyplynulo, že personální klima na druhém stupni je méně příznivé. Ředitelka školy o dané situaci ví a usiluje o její řešení.

Personální obsazení zcela umožňuje plnit cíle ŠVP ZV. Pedagogický sbor tvoří zkušení učitelé (i důchodového věku), ale také začínající s krátkou pedagogickou praxí. Početný tým 37 pedagogů doplňuje šest vychovatelek a jedna asistentka pedagoga. Pozitivem je

téměř 100 % míra odborné kvalifikovanosti. Ředitelka systematicky podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je financováno z prostředků státního rozpočtu a také projektovou činností v rámci EU a je cíleně zaměřené na rozvoj edukačních dovedností.

Materiální podmínky školy jsou vyhovující, plně napomáhají k naplňování vzdělávacího programu. Do budovy v Kollárově ulici jsou situovány třídy nejnižších ročníků prvního stupně, čtyři oddělení školní družiny, menší tělocvična a výdejna obědů z cizího subjektu. Učebny jsou funkčně vybaveny, prostředí školy je čisté a estetické, odpovídá potřebám žáků i realizaci ŠVP ZV. Materiální vybavení, učební a didaktické materiály se doplňují a modernizují podle finančních podmínek školy (výškově stavitelný nábytek, magnetické pylonové tabule). Ke škole přiléhá rekonstruovaná školní zahrada vybavená i herními prvky, spolu s terasami slouží k relaxaci i o přestávkách. K výuce zejména starších žáků školy slouží odborné učebny včetně dvou učeben s výpočetní technikou. V obou školních budovách je nainstalováno několik interaktivních tabulí. Ke sportovním a relaxačním aktivitám jsou k dispozici tělocvičny i exteriéry školních objektů, je využíván školní pozemek. V souladu s koncepčními záměry se daří zkvalitňovat vybavení tak, aby se zvyšovala efektivita a názornost výuky.

Škola má navázány partnerské vztahy s celou řadou subjektů. Společné akce rodičů, učitelů a žáků školy jsou nástrojem pro zkvalitňování vzájemné komunikace. Zákonným zástupcům jsou sdělovány informace především prostřednictvím žakovských knížek, třídních schůzek, konzultací, školního webu, telefonicky. Oblast informování rodičů o prospěchu jejich dětí není přesto zcela optimální. Některé předměty výchovného charakteru nejsou v žakovských knížkách průběžně hodnoceny. Spolupráce mezi školou a zřizovatelem je efektivní a cílená, má klíčový dopad na podobu existence školy. S dalšími partnery škola kooperuje v oblasti poradenství, primární prevence a vzdělávání. Probíhá též aktivní mezinárodní spolupráce se školami ze Slovenska a Francie. Školská rada vykazuje činnost v souladu se školským zákonem, zajímá se o činnost školy.

Základní škole je každoročně poskytována dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a od zřizovatele na provozní náklady. Objem poskytnutých finančních prostředků je každoročně mírně navyšován. V roce 2010 a 2011 škola obdržela finanční prostředky na realizaci rozvojových programů vyhlášených MŠMT a v roce 2011 a 2012 získala finance na projekt EU peníze školám, které byly využity na modernizaci počítačové učebny (zakoupeno 32 PC sestav a 25 softwarových licencí). V roce 2011 obdržela investiční dotaci z nadace ČEZ na výstavbu výtahu (spolupodílel se zřizovatel). Škola získala v roce 2011 a 2012 granty z Pardubického kraje na projekty „Den Země v parku“, „EVVO“, „Dílny pro volný čas“, „Škola v přírodě“, „Cesta do ráje Slovenského“. Škola je zapojena do dalších projektů, v rámci kterých získala finanční prostředky zejména na financování školní psycholožky, na dohody o provedení práce a o pracovní činnosti pedagogů, nákup ICT techniky, učebních pomůcek, metodických materiálů, další vzdělávání pedagogických pracovníků a pobytové akce. V roce 2012 byl získán sponzorský finanční dar, který byl použit na částečnou úhradu mzdových nákladů osobní asistentky nevidomé dívky a na nákup pomůcek.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání jsou dodržovány příslušné právní předpisy.

Personální a materiální podmínky poskytují možnost kvalitně naplňovat ŠVP ZV. Škola je vybavena moderní výpočetní technikou a umožňuje bezbariérový přístup pro integraci imobilních žáků.

Poskytované vzdělávání probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty a podporuje rozvoj osobnosti žáků. Příležitost ke zlepšení působení školy je zejména v zajištění větší diferenciaci učiva a úkolů vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků, zařazení sebehodnocení žáků a uplatnění metod k systematické fixaci učiva. Doplnění vzdělávací nabídky o zájmové kroužky a další aktivity pozitivně ovlivňují rozvoj osobnosti žáků. Žáci školu velmi dobře reprezentují v soutěžích, olympiádách i vystoupeními na veřejnosti.

Organizace vzdělávání je funkční. V řízení školy byly shledány dílčí rezervy v kontrolním systému a klimatu mezi pedagogy druhého stupně. Finanční podmínky umožňují chod školy, jsou zlepšovány projektovou činností.

Školní preventivní strategie umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům. V rámci výchovného poradenství je zabezpečena integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola je otevřeným subjektem pro širokou veřejnost, má mnoho partnerů, kteří obohacují a podporují vzdělávací nabídku.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- v poskytování vzdělávání v souladu se ŠVP ZV ve výuce dějepisu 9. ročníku, školní rok 2011/2012 (§ 3 odst. 3 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů),
- v prokazatelném seznámení žáků školního klubu s vnitřním řádem školního klubu (§ 30 odst. 3 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Základní školy M. Chocenského, Chocěň ze dne 17. 12. 2009
2. Rozhodnutí KrÚ Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 10819-1/2006 OŠMS, ze dne 17. 3. 2006, s účinností od 17. 3. 2006
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 19 508/2006-21, ze dne 18. 12. 2006, s účinností od 1. 1. 2007

4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 8 516/2007-21, ze dne 22. 3. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
5. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 10 071/2008-21, ze dne 4. 6. 2008, s účinností od 4. 6. 2008
6. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích (Kollárova) vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 32 780/2011-25, ze dne 23. 11. 2011
7. Jmenovací dekret do funkce ředitelky školy ze dne 24. 5. 2006
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola – klíč k životu“, platný od 1. 9. 2007 (2. verze od 3. 9. 2012)
9. Školní vzdělávací program školní družiny „Školní družina – klíček k dobré náladě, aktivní hře a příjemnému odpočinku“, platný od 1. 9. 2010
10. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu, školní rok 2012/2013
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny a školního klubu, školní rok 2012/2013
12. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání, školní roky 2011/2012, 2012/2013
13. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2011/2012, 2012/2013
14. Třídní knihy, školní roky 2011/2012, 2012/2013 (výběr)
15. Třídní výkazy a katalogové listy, školní rok 2012/2013
16. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2012/2013
17. Rozvrh hodin jednotlivých ročníků, školní rok 2012/2013
18. Školní řád s platností ke dni 3. 9. 2012
19. Plán práce školy, školní rok 2012/2013
20. Koncepce rozvoje školy na období 2011 - 2015
21. Koncepce rozvoje ZŠ M. Choceňského, Choceň, duben 2013
22. Školní strategie na podporu úspěšnosti dětí ze dne 31. 8. 2012
23. Metodická sdružení (9), školní rok 2012/2013
24. Záznamy z kontrolní činnosti, školní roky 2011/2012, 2012/2013
25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2011/2012
26. Kniha úrazů, školní rok 2012/2013
27. Plán výchovného poradenství, školní rok 2012/2013
28. Minimální program protidrogové prevence, školní rok 2012/2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e - podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 19. června 2013

(razítko)

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. E. Škodová v. r.

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. I. Blažková v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovnice

Bc. L. Koutníková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy a školských zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Chocni dne 4. 7. 2013

(razítko)

Mgr. Ilona Nováková, ředitelka

Mgr. I. Nováková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.